

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 258

van **GWENNY DE VROE**

datum: 13 december 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Seveso-bedrijven - Controles

Seveso-bedrijven zijn bedrijven waar men gevaarlijke stoffen produceert, verwerkt, behandelt of opslaat zoals raffinaderijen, petrochemische ondernemingen en opslagplaatsen voor explosieve stoffen. Onder de noemer Seveso onderscheidt men hogedrempelinrichtingen en lagedrempelinrichtingen. Die aanduiding gebeurt op basis van de aard en de hoeveelheden gevaarlijke stoffen die in de inrichting aanwezig zijn.

1. Kan de minister een overzicht bezorgen van de controles op Seveso-bedrijven? Graag cijfers van de afgelopen vijf jaar, per provincie.
2. Om hoeveel inbreuken, opvolgingen, pv's, boetes en stilleggingen ging het daarbij? Graag cijfers van de afgelopen vijf jaar, per provincie.

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 258 van 13 december 2021

van **GWENNY DE VROE**

1. De Seveso-richtlijn (richtlijn 1218/18/EU van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen) heeft als doelstelling de preventie van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn en de beperking van de gevolgen daarvan op de menselijke gezondheid en het milieu. De Seveso III-richtlijn is hoofdzakelijk omgezet in Belgisch recht door het Samenwerkingsakkoord ter preventie van zware ongevallen (SWA 3).

De controles op Sevesobedrijven in het kader van dit Samenwerkingsakkoord gebeuren in Vlaanderen door toezichthouders van de afdeling Handhaving van het departement Omgeving (team Toezicht zware risicobedrijven of TZR), in samenwerking met inspecteurs van de Afdeling van het Toezicht op de chemische risico's van de FOD WASO (ACR). Deze controles zijn gericht op het voorkomen van zware ongevallen en, indien zich toch een zwaar ongeval zou voordoen, de gevolgen hiervan te beperken. Dit impliceert dat tijdens deze zogenaamde Seveso-inspecties de maatregelen worden gecontroleerd om zware ongevallen te voorkomen en indien deze zich toch voordoen, de gevolgen ervan te beperken. Het betreft hier zowel technische maatregelen als organisatorische maatregelen.

Naast deze Sevesocontroles gebeuren op de Sevesobedrijven nog diverse andere controles in het kader van de regionale milieuwetgeving. Deze controles worden doorgaans uitgevoerd door andere toezichthouders dan de toezichthouders van TZR en hebben betrekking op de potentiële milieueffecten van de bedrijven bij normale bedrijfsomstandigheden.

Momenteel telt Vlaanderen 296 bedrijven die onder het toepassingsgebied vallen van de Seveso III-richtlijn en dus het Samenwerkingsakkoord, de zogenaamde Sevesobedrijven. Hierbij zijn er ook een aantal die dit vijf jaar geleden nog niet waren. Daarnaast zijn er een aantal bedrijven die in de afgelopen vijf jaar (2017-2021) ook onder deze richtlijn vielen, maar waarbij dit door een volledige of gedeeltelijke stopzetting van hun activiteiten momenteel niet meer het geval is. Als deze bedrijven mee in beschouwing worden genomen, zijn er 315 bedrijven die tussen 2017 en 2021 voor de volledige of gedeeltelijke periode als een Sevesobedrijf te beschouwen zijn. De gegevens die volgen, handelen over die 315 bedrijven. Tabel 1 geeft de verdeling van deze bedrijven over de verschillende provincies weer. Dit laat toe de detailgegevens per provincie van de tabellen die verderop volgen te interpreteren ten aanzien van het aantal bedrijven in de betrokken provincie. Daarnaast dient opgemerkt dat momenteel nog niet alle gegevens voor 2021 gerapporteerd zijn in het intern opvolgingssysteem. De gegevens voor 2021 zijn dus nog niet volledig.

Tabel 1: verdeling Sevesobedrijven over de Vlaamse provincies

	A	L	O	V	W	Eindtotaal
Aantal	139	42	87	17	30	315

In totaal werden er in de afgelopen vijf jaar (2017-2021) 5.412 inspecties door de afdeling Handhaving uitgevoerd bij 315 Sevesobedrijven (cfr. tabel 2), goed voor

14.539 inspectie-uren op deze bedrijven (cfr. tabel 3). Dit omvat alle types van inspecties (Sevesocontroles en andere controles).

Voor 2.298 (ofwel 42%) van deze controles (cfr. tabel 4), samen goed voor 10.907 inspectie-uren (75% van de totale inspectietijd) (cfr. tabel 5), betroffen het specifieke Sevesocontroles uitgevoerd door het team Toezicht zware risicobedrijven (TZR). Het hoge aandeel van de inspectieduur die deze controles innemen t.o.v. het aantal inspecties is te verklaren doordat Sevesocontroles vrij omvangrijk zijn en dus relatief gezien meer tijd in beslag nemen dan de meeste andere controles die bij deze bedrijven gebeuren (zie ook verder).

Tabel 2: overzicht van alle controles op Sevesobedrijven gedurende de afgelopen vijf jaar opgedeeld per jaartal en provincie.

	A	L	O	V	W	Eindtotaal
2017	541	166	234	58	67	1066
2018	554	185	239	61	81	1120
2019	563	209	256	52	70	1150
2020	547	160	227	61	65	1060
2021	499	186	217	47	67	1016
Eindtotaal	2704	906	1173	279	350	5412

Tabel 3: overzicht van totale inspectietijd (in uren) op Sevesobedrijven gedurende de afgelopen vijf jaar opgedeeld per jaartal en provincie.

	A	L	O	V	W	Eindtotaal
2017	1425	364	694	124	235	2843
2018	1411	326	646	154	294	2831
2019	1677	483	788	145	251	3344
2020	1435	404	594	138	217	2787
2021	1351	418	622	124	219	2734
Eindtotaal	7299	1993	3343	686	1217	14539

Tabel 4: overzicht van alle Sevesocontroles op Sevesobedrijven gedurende de afgelopen vijf jaar opgedeeld per jaartal en provincie.

	A	L	O	V	W	Eindtotaal
2017	202	57	103	23	35	419
2018	246	40	110	31	43	470
2019	271	64	119	19	42	514
2020	239	70	110	21	32	470
2021	223	57	85	27	33	424
Eindtotaal	1180	286	526	121	185	2298

Tabel 5: overzicht van totale inspectietijd (in uren) van de Sevesocontroles op Sevesobedrijven gedurende de afgelopen vijf jaar opgedeeld per jaartal en provincie.

	A	L	O	V	W	Eindtotaal
2017	1030	242	557	103	193	2125
2018	1084	181	532	129	243	2169
2019	1326	329	607	108	205	2574
2020	1040	297	436	78	149	1999

2021	1042	273	438	107	181	2040
Eindtotaal	5521	1321	2571	524	970	10907

De Sevesobedrijven worden aan de hand van een risicoanalyse door de inspectiediensten ingedeeld in drie categorieën, op basis van hun inherent gevarenpotentieel. Dit resulteert in jaarlijkse, tweejaarlijkse of driejaarlijkse systematische controles bij de betrokken bedrijven. Een systematische controle is een controle a.d.h.v. een checklist uitgewerkt door de Seveso-inspectiediensten die zowel technische als organisatorische onderwerpen behandelen. Dergelijke controles nemen per bedrijf één tot twee volledige werkdagen in beslag. In de periode tussen 2017 en 2021 werden 1.207 dergelijke controles uitgevoerd (cfr. tabel 6). Indien de controle over twee dagen dient gespreid te worden, wordt dit wel als twee controles geregistreerd in het intern opvolgingssysteem.

Tabel 6: systematische Sevesocontroles uitgevoerd gedurende de afgelopen vijf jaar

	A	L	O	V	W	Eindtotaal
2017	111	28	60	15	20	234
2018	124	15	74	20	27	260
2019	148	39	59	16	20	282
2020	103	32	63	9	15	222
2021	105	25	43	17	19	209
Eindtotaal	591	139	299	77	101	1207

Daarnaast gebeuren op zo goed als alle sevesobedrijven jaarlijks voortgangscontroles in het kader van de Sevesowetgeving. Tijdens deze controles worden de openstaande punten die n.a.v. eerdere systematische controles zijn vastgesteld, behandeld. Afhankelijk van het aantal openstaande punten worden één of meerdere van dergelijke controles ingepland bij de betrokken bedrijven. Het aantal tekortkomingen wordt niet globaal geregistreerd, maar wordt dossier per dossier opgevolgd door de betrokken toezichthouders. Er is dus geen globaal overzicht van alle geregistreeerde tekortkomingen beschikbaar. Het aantal voortgangscontroles wordt wel geregistreerd. In de afgelopen vijf jaar werden 1.563 voortgangscontroles uitgevoerd (cfr. tabel 7) uitgevoerd.

Tabel 7: uitgevoerde voortgangscontroles i.k.v. Sevesoregelgeving gedurende de afgelopen vijf jaar

	A	L	O	V	W	Eindtotaal
2017	135	43	68	12	25	283
2018	157	36	73	16	32	314
2019	176	50	81	16	31	354
2020	164	50	75	15	24	328
2021	155	47	50	16	16	284
Eindtotaal	787	226	347	75	128	1563

Tenslotte voeren de toezichthouders van TZR ook controles uit n.a.v. incidenten en klachten. In de afgelopen vijf jaar werden 63 van dergelijke controles geregistreerd. In de praktijk betreft het een groter aantal. Ongevalsonderzoeken worden doorgaans behandeld tijdens de voortgangscontroles of systematische controles en werden vóór 2020 meestal niet afzonderlijk geregistreerd. De informatie opgenomen in tabel 8 impliceert dus in geen geval dat het aantal incidenten en klachten in de afgelopen jaren sterk is toegenomen.

Tabel 8: controles uitgevoerd n.a.v. incidenten en klachten

	A	L	O	V	W	Eindtotaal
2017	1					1
2018	3		2			5
2019	3	4	6			13
2020	7	3	4	1		15
2021	18	3	5		3	29
Eindtotaal	32	10	17	1	3	63

Opmerking: de som van de gegevens van tabel 6, 7 en 8 is niet gelijk aan de gegevens van tabel 4. Dit is zo omdat, indien mogelijk, systematische controles, opvolgingscontroles en bespreking van incidenten en klachten gecombineerd worden tijdens hetzelfde inspectiebezoek.

2. Voor elke uitgevoerde controle wordt een controlerapport opgesteld. Dit omvat bij een systematisch onderzoek een overzicht van de vaststellingen aangaande het gecontroleerde thema. Vaststellingen die er op wijzen dat de doelstellingen van de Sevesoregelgeving onvoldoende zijn ingevuld, worden beschouwd als tekortkomingen. Aangezien de Sevesoregelgeving een doelstellingenwetgeving is, wordt aan de bedrijven gevraagd zelf corrigerende acties te formuleren. Via een aanmaning wordt gevraagd een actieplan op te stellen en dit uit te voeren. Tijdens de voortgangscontroles worden deze acties opgevolgd en nagegaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen verholpen werden. Het aantal tekortkomingen wordt niet globaal geregistreerd, maar wordt dossier per dossier opgevolgd door de betrokken toezichthouders. Er is dus geen globaal overzicht van alle geregistreerde tekortkomingen beschikbaar.

Voor ernstige overtredingen wordt proces-verbaal opgesteld (cfr. tabel 9 en 10), in geval van onveilige situaties worden veiligheidsmaatregelen of bestuurlijke maatregelen opgelegd. Dit laatste impliceert dat bepaalde installaties tijdelijk niet meer mogen geëxploiteerd worden tot het bedrijf kan aantonen dat alle nodige maatregelen zijn genomen om een verdere veilige exploitatie te garanderen.

Van de in totaal 116 aanvankelijke processen-verbaal die werden opgesteld bij Sevesobedrijven, hadden er 19 rechtstreeks betrekking op regelgeving m.b.t. de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. Deze processen-verbaal worden overgemaakt aan de parketten, algemene informatie m.b.t. de opgelegde boetes en/of minnelijke schikkingen is niet beschikbaar en wordt enkel dossier per dossier geregistreerd.

De cluster sanctionering en advisering van de Afdeling Handhaving legt voor omgevingsschendingen bestuurlijke geldboetes op, ook voor schendingen gepleegd door Seveso-inrichtingen. Ze houdt in haar dossieropvolgingssysteem evenwel de gegevens van de overtreders niet tot op zulk detailniveau bij. Bovendien blijkt uit een proces-verbaal of een verslag van vaststelling ook niet altijd of de overtreder een Sevesobedrijf is. Dat is immers ook niet altijd relevant, bijvoorbeeld in dossiers van afvaltransport.

Tabel 9: aantal aanvankelijke processen-verbaal opgesteld bij Sevesobedrijven

	A	L	O	V	W	Eindtotaal
2017	15	2		4	5	26
2018	7	5	5	2	3	22
2019	18	3	2	1	3	27

2020	7	3	2	3	5	20
2021	10	2	4	1	4	21
Eindtotaal	57	15	13	11	20	116

Tabel 10: aantal aanvankelijke processen-verbaal opgesteld bij Sevesobedrijven die rechtstreeks betrekking hadden op de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen

	A	L	O	V	W	Eindtot aal
2017	1	1			2	4
2018	1	1	3			5
2019	2					2
2020	2					2
2021	1	1	3	1		6
Eindtotaal	7	3	6	1	2	19

In de periode 2017-2021 werden bij 3 Sevesobedrijven bestuurlijke maatregelen en/of veiligheidsmaatregelen opgelegd. Bij 2 van de 3 bedrijven werden daarbij bepaalde installaties gedurende een zekere tijd stilgelegd.